

NÁŠA GLÁS

ORGAN NA BALGARSKOTU DRUŽSTVU UD BANÁT – RUMANIJA

- BANÁTSKA BALGARSKA NUVINA ZA KULTURA, NAUKA I STOPÁNSTVU •
- „GLASUL NOSTRU“ – ORGAN AL MINORITĂȚII NAȚIONALE BULGARE DIN ROMÂNIA •
- „НАША ГЛАС“ – ОРГАН НА БЪЛГАРСКОТО МАЛЦИНСТВО В РУМЪНИЯ •

• XXV GUD., 21 (533) BROJ, 01. 11. – 15. 11. 2014 GUD., TIMIŠVÁR •

**Duminică, 16 noiembrie 2014, are
loc al doilea tur al alegerilor
prezidențiale**

— la pagina 5 —

**RELIKVITE NA SVETA RITA
U SMIKLUŠ**

— na 2-ta starna —

Kolku kuštuva idna čudésa?

— na 5-ta starna —

**Interesa za banátsčite balgare
i sigá još ij aktuálna tema**

— na 6-ta starna —

Dene na narodnite buditele

— na 6-ta starna —

Църквите на банатските българи

— na 7-ta страница —

Nova kulturna kašta u Deta

— na 8-ta starna —

65-gudišnite mažje i žini ud Stár Bišnov

Naznajénji

Na 23 november, na praznika na Isusa Krále, za badi udslužina idna Sveta Misa u čarkvata „Notre Dame“ ud Timișvár, s počnivanji ud 11 saháte. Misata za badi prepuračena za sate balgare-palcene, kujatu žuvejat u Timișvár i sa rudéni u 1964 gudina to jest, kujatu tazi gudina navaršvat 50 gudini, biz nitu kakva rázlika kade sa tija rudéni.

Sate, kujatu sa pužéljni da zémat del na tazi Sveta Misa i sled tuj, na idno sreštenji, néka se javat na gosp. TUŠI TOPČOV na tel. 0722735406.

**Petata srešta
na Svetovnija Parlament
na balgarete ud pu sveta**

— na 11-ta starna —

**Pregled na temite
ud balgarsčija pečát**

— na 3-ta starna —

PATE, ISTENATA i ŽUVOTA
**Istensčija nauk na Isukrastovata Čarkva, potrebin
za spasénjétu na dušite**

— na 9-ta starna —

RELIKVITE NA SVETA RITA U SMIKLUŠ

Mlogu puznáta megju krastijánsčite svetcí, kujatu ud stotni gudini sa pučítvani, ij Sveta Rita ud Cascia „Brántelica na nikadarnite i pomuštnica na biznadeždite“. Idna relikva (to jest idno kokaliče ud tejnótu telu, telu kujétu se namerva u manastire ud Cascia – Itálíja zapázinu i sigá), pustávinu u idno speciálnu trandáferče, ij bilo dunésinu i u Smikluš u katoličánskata čarkva.

Na 28 oktober 2014 g. posle pládne, za dva saháte, vernicite sa iámli prelega da zémat del na idna sveta Misa s litánji i mulitvite kantu Sveta Rita. Guspudin Ando Attila ij spumenal za tažčija žuvot na Rita pukraj tejna hargjev i svadliv drugár. Tá, sas iztarpelivust i vera, ij dustignala náj na sétne da mu umené naráva i vladánjétu. Katu Rita ij bilá napádnata ud tragedijata na izgubenjétu na tejna drugár i na dváta ji sina, tá se-j udlačila da flezi u manastirsčija red, pu kačétu si-j bilá želila još ud ditinstvu.

Spured či ij bilá uduvica, ij bilo mačnu da dustigni tazi rabota. Tugáz se-j dugudila čudésata. Vratáta, zaklučini sas kufáre, idin večar sa se utorili čudésnu i Rita ij flezala vaz kalugjericite u manastire. Tejnite gurašti mulitvi sa prunizali dzidvete na manastire i sa počnali da se dugáždēt čudésni izcerevanjéta i preubarnénjéta na bizbožnite.

U čarkvata se blagusluvevat trandáferete na 22 máj (tejna rodin denj) i se dávat osubitu na bulnávite. Rita ij nosila idna rána na čélutu vreme ud petnájset gudini, rána ud Isukrastovata traneva kruna.

Sveta Rita se-j rudila u 1381 g. i ij pučinala u 1457 g. Ud 1900 gudina ij kanonizirana oficiálnu i prejata megju svetcite. Tejnótu telu ud više ud 500 gudini ne izgílnelu, sámu se-j izsušilu i stujé u Cascia kača belegj na zemaljsčite čudési kujatu služat za ukripevanji i ujáknivanji na verata. Mulitvite kantu Sveta Rita služat i pumágat i sigá, nosat mir i nadežde u dušite, kurážija ij uvervanji.

Pregled na temite ud balgarsčija pečát

1. Aku u predišnotu izdánji na тази rubrika smi kázali, či Balgárijia ima Parlament no néma Pravitelstvu, sigá véc ij bilo pustignatu razbirátelstvu i u svazka s tuj. Makár, či „U momenta ij izgladvalu nivazmožnu – kačétu piši nuvinata KAPITÁL – se-j dugudilu, či čitiri dosta različni partiji sa uspeli da preminat prez mlogu trudni preguvore i da sastávat pravitelstvu. Sled dalgji srešti, intrigji i nimálku završtvanjéta, badeštata vlást za badi kokteil ud liderskata GERB, Reformatorsčija blok, nijásnite još nacionál-populiste na Patriotičnija front i ABV na bivšija prezident Georgi Parvánov. Cěla na sate (kojtu ij bil pustignat) ij bil da se izbegnat novi izbore“, piši KAPITÁL. No internet starnata na BNR utbelezva, či tuj ij „pravitelstvu na političesči kompromise“. „Zal sam náj-tažkata udlačba ud moja žuvot. Usaznávam, či sinca smi napravíli ogromni kompromise sas sami sébe, no s jásnotu saznánji, či smi dlažni da napravim satu nužnotu, za Balgárijia da izlezi ud krizata“ – piši premiera Bojko Borisov u négva profil ud Facebook. „Tozi négva komentár ij s prelegata na pustignatata doguvorka za kabinet s Reformatorsčija blok, kojtu za se bazirva i na puddarženji ud drugijje formácijii u osempartijnija parlament“ – informirva i DNEVNIK.

2. Za námu (Balgárijia i Rumanija) ij ud gulem interes, či ne udkole u Bukurěš ij bil pudpisan Memorándum za razbirátelstvu za izvaršvanji na studiji za izgráždenji na novi mostve preku técata Dunav, usreć Nikopol – Turnu Măgurele i Silištra – Călărași. Dokumenta ij bil parafiran ud balgarsčija minister na transporta, Nikolina Angelkova i zamestnika na premiera i minister na regionálnotu razvitie i publičnata administrácija na Rumanija, Liviu Dragnea, a na ceremonijata ij učástval i rumansčija premier Victor Ponta, informirva nuvinata MONITOR. DNEVNIK utučneva, či za izgráždenjétu „náj-verujátnu za se trasi publičnu-částnu partnjorstvu“. „Spured hurtite na balgarsčija minister, mustvete za pudubrat vrazkata megju Severna Balgárijia i Južna Rumanija i za pumognat za prevličenji na investiciji u regiona. Vicepremier Liviu Dragnea ij dupalnal, či tezi infrastrukturni objekti treba da usigurat po-dubro badešte na horata, katu za nji dadat po-više vazmožnosti za business i investiciji“, zabelezva i nuvinata DUMA. Ministera Angelkova ij dála za nuvinata SEGÁ ud Sofija razširěnu intervju u kujétu дума, či „Cenata na predvaritelnotu preprávenji za badi okulu 10 miliona euro za seku most. Izgráždenjétu ij skapu i seku element za moži da se vidi u krájната cena – kačétu naprimer dali musta da se kombinira sas železnupatna linija ali da badi izcelu sámú šose. No ima mlogu rabota. Sled 2010 g., kugátu ij bilá pudpisana sétnata deklarácija za satrudničestvu megju dvete daržávi za izgráždenji na mostve, ni sa bili započnati konkretni raboti. S pudpisanija sigá memorándum za zabarzimi procesa“, četěmi u SEGÁ.

3. Treba da pudbeležim, či ne udkole u Várna se-j daržál Kongresa na Svetovnija parlament na balgarete pu sveta, u kojtu sa učástvali nad 200 duši, ud kujatu 100 sa ud Balgárijia, a ustánalite ud 38 daržávi pu sveta, informirva SEGÁ. Nuvinata piši, či predsedátela na Asociácijata na balgarete pu sveta i Svetovnija parlament, prof. Grigor Veleв ij izjavil, či „Balgarete pu sveta sa okulu 22 miliona“. Prof. Veleв ij pusokal, či tezi dáti sa ud ONU i UNESCO i tija pukázvat, či balgarete nisa manen nárud. Spured négu, тази cifra treba dupalnitelnu da digni morála na nácijata. Idna ud náj-glávните problemi na Kongresa ij bilá da napraví organizácijata nacionálna i pu tozi náčin da ima právu na subsidija ud daržávata. Sa bili utbelezani i 1000 gudini ud smračta na balgarsčija cár Samuil, katu lektor na тази tema ij bil prof. Plámen Pavlov. Prof. Grigor Veleв ij dupalnal, či idna ud náj-interesnité temi ij bilá „Političesčija i sociálin státus na balgarete pu sveta“, utbelezva još nuvinata SEGÁ.

4. Hargjevite novusti sa, či „Balgárijia se učekva na kritičin doklad ud Europejskata Komisija zaradi reformata ud sadebnata sistema“, ij izjavil ministra na právosadietu Hristo Ivanov, citiran ud DNEVNIK. Toj ij kázal, či „Rázlikata (kujatu se zasilva) megju Balgárijia i Rumanija za badi pudbelezana i tuj treba da mobilizira Balgárijia. Novustta, kujatu šokirva ij, či dváma duši sa se sámuzapálili u Balgárijia u setnata nedele. Idna fotografka ud Sofija i idin maž ud Sandánski. „Žinata, kujatu se-j sámuzapálila ij bilá 38 gudišna. Kázvala se-j Lidija Petrova i ij štámpala za nuvinata TRUD u perioda 2000 – 2002 g., izjaveva 24 ČÁSA. Maža ud Sandánski ij bil 25 gudišin. Osem duši sa pučinali u Balgárijia u perioda február 2013 – január 2014 g. sled katu sa se sámuzapálili na publični mestá zaradi uzroci svarzani sas sirumášstvotu, pišat balgarsčite nuvini. Zabelezvami i u MONITOR, či „Balgárijia udnovu ij na parvotu mestu u negativna klasácija u Eurosajuza – 48% ud gráždanete ud Balgárijia sa u risk ud sociálnu izklučvanji. Tuj pukázvat dátite na Eurostat za 2013 g. Ud tej se vidi, či 3,49 miliona balgare žuvejat u risk ud sociálnu izklučvanji. Uspuredevanjétu s 2008 g. pukázva, či situácijata u daržávata ij sé po-hargjeva – tugázi pud risk sa pupádeli 44,8% ud balgarete ali obštu 3,42 miliona duši“, piši MONITOR.

Mirela PETRESCU – presagencijata RADOR

„Българка на годината“

Държавна агенция за българите в чужбина към Министерския съвет на Република България обявява началото на шестото издание на годишното отличие „Българка на годината“. С тази инициатива ДАБЧ се стреми да насочи вниманието към значимата роля на българските жени в чужбина, които заслужават обществено признание и подкрепа.

Годишното отличие на ДАБЧ носи името на Св. Злата Мъгленска, чиято памет всяка година се почита от Българската православна църква на 18 октомври. Нейният образ символизира традиционните добродетели на българката – красотата, твърдостта и волята в най-тежки ситуации, вкорененото в нея човешко достойнство.

Българската светица и великомъченица Злата Мъгленска е родена около 1775-1780 г. в с. Слатина (Хриси), Мъгленско (Южна Македония, днес в Гърция). Красивата девойка е отвлечена от местния бей, който иска да я вземе за жена. Младата българка е подложена на натиск да се откаже от своята християнска вяра и български род – отначало със съблазнителни обещания и дарове, преминали в систематичен тормоз и грубо насилие. Злата остава непоколебима въпреки увещанията на своите близки, на техните страхове и конформизъм. В проточилата се месеци лична човешка драма проличава яркото морално превъзходство на българката над нейните мъчители. Св. Злата Мъгленска устоява и пречистена в мъченията предава Богу дух на 18 октомври 1795 година. Нейният подвиг отеква из цялата българска земя, а и сред останалите православни християни. Църквата я канонизира като мъченица, небесна застъпница на поробените християни. Народът я нарича и „Света Златинка“, като тачи в нейно лице мъченичеството, но това ласкаво обръщение е израз и на копнежа за истинска любов между хората, за справедливост и нравствена чистота.

РЕГЛАМЕНТ

За годишната награда „Българка на годината“ на името на св. Злата Мъгленска могат да бъдат предлагани българки, живеещи извън родината, които със своята активна дейност са допринесли за:

- опазването на българското национално самосъзнание и културната идентичност на сънародниците ни по света
- защитата на българското национално достойнство
- развитието на българските сдружения в чужбина (културни и професионални организации, училища, медии и др.)
- организирането на благотворителни акции и хуманитарни проекти, посветени на България
- популяризирането на българската култура, историческо наследство и традиции в съответните държави.

Предложенията за отличаване с наградата „Българка на годината 2014“ следва да съдържат в писмен вид мотиви за номиниране на конкретната личност, както и биографична справка на номинираната. Могат да бъдат придружени от материали с допълнителна информация за кандидатурата – линкове към публикации, копия на печатни материали, снимки и др.

УДОСТОЯВАНЕ С ОТЛИЧИЕТО

Номинациите се разглеждат от специално създадена комисия, която включва личности, доказали съпричастността си към темата за българите в чужбина. Съставът на комисията се утвърждава от председателя на ДАБЧ.

ВРЪЧВАНЕ НА НАГРАДАТА

Наградата „Българка на годината 2014“ на името на Св. Злата Мъгленска ще бъде връчена през месец март 2015 година. Датата на връчването на отличието ще бъде обявена допълнително.

Предложения за носители на наградата се приемат в Държавната агенция за българите в чужбина от 18 октомври 2014 г. – Деня на св. Злата Мъгленска, до 15 януари 2015 година.

Изпращайте вашите предложения на адрес:

Държавна агенция за българите в чужбина, бул. Дондуков 2А, София 1000, България, (за отличието „Българка на годината“),
или на e-mail: aba@aba.government.bg

Контакти за допълнителна информация:

Иванка Славчева, гл. експерт, ДАБЧ
i.slavcheva@aba.government.bg
Лили Спасова, ст. експерт, ДАБЧ
l.spasova@aba.government.bg

BALKÁNSĆI PRIKAZĆI (V) TRIMATA HITRÉCE

(turska prikazka)

Istena li ij ali ne, u idno vreme ij žuveľ idin bugát čeleć. Idnaž, kugátu ij sedel s prijatelete u kafánata, ij dušlo hurta za toľvaje/kradci. Idin ij rékal:

– Mojte mundire/stvári gji-j udkrádnal e, ondze.

A drugji ij kázal:

– A mojte e, ondze.

– Ni znája kakvi mundire sti ustávili da vu izľibcat toľvajete, no na méne du denj dněšin nikuj ništu ne mi udkrádnal. Vija ustáveti satu van, za tuj vu ji kradat, a já néka da se udsadi nekuj da udkrádni neštu ud méne ali ud kašti! – ij počnal da se fáľi toze ága.

A ni štěš ľi, du négu ij sedel idin toľvaj. Koče ij čul toj teze hurti se-j pumislil: „Pučekaj, za te ureda áz taj kaćétu treba, za vidiš kako za se trěfi/ dugudi!“ Tolvaja ij udkrádnal, biz da gu vidat, dalgjata lula ud kihľimbár na toze glupák, ij utiřal u négvata kařta i ij pučukal na vratáta, dumajći:

– Guspudáre me-j izprátil i za da me vervař, mi-j dál négvata ľična dalgja lula, taj či, dáj mi dvá bakareni kutěľa, pa toj za zěmi ud pazáre másľu i méď za Ramazána.

A Ramazána tamánj ij nabľižval. Katu ij videla dalgjata lula, žinata na bugátija turčín se-j uvervala u toľvaja i mu-i dáľa dvá kutěľa. Tolvaja gji-j zal, ij utiřal u dugjéne, ij puračel da napalnat idina s másľu, a drugjija s méď, posľe gji-j zaněľ na žinata. Sľed tuj ij řával málku tuka-tám, posľe ud novu se-j dubľižil du vratáta i sľed katu ij pukázal pá dalgjata lula, ij kázal:

– Izprátil me-j guspudáre da mi daděř hiljáda zľátni moneti za da si kupi ud zľatáre zľátni panici za u kašti.

I žinata mu-j dáľa idno čuválče sas hiljáda zľátni moneti. Tolvaja ij zal novcete i si-j utiřal. U unuj vreme, ondze ága ij zal da si trasi dalgjata lula i ne mogal da ja nameri.

– Váj, kade mi-j dalgjata lula? – se-j razvalnuval toj. Si-j utiřal u kašti, ij pupital žinata si za dalgjata lula, a tá ij udvarnala:

– Pa ľel bář ti si ja izprátil prez idin čeleć, kačľa beľeć či ij ud tojta starna.

Maža ji se-j sařtisal:

– Tľuuu, žéno, pa ľel áz nikade ni sám prařtel čeleć vaz tébe s dalgjata lula. Kako se ij dugudilu? Ubadi, de!

– Kaćé kako se-j dugudilu? Iľ duřal idin čeleć s dalgjata lula, ij zal dvá bakareni kutěľa, gji-j napalnal s másľu i méď i gji duněľ ubrátnu. Na skoru sľed tuj, pá ij duřal, ij pukázal dalgjata lula, ij ubáďil, či iřtiř hiljáda zľátni moneti, a áz sam mu gji dáľa.

Ágata ij pubesnel, homa se-j pretičnal van s nadežďe, či za uluvi toľvaja. A toľvaja, koče ij videl, či ágata ij izľezal, ij nalupil fesa na glavata i se-j pretičnal u kařtata na bugátija turčín, dumajći:

– Žina, dáj mi po-barži sábjata na guspudáre, toj ij uluvál toľvaja.

I žinata ij dáľa na toľvaja sábjata na maža ji, kujatu ij imáľa zľátna daržáľća. Tolvaja ij zal sábjata i kačľa dim se ij izmářil i se-j mánal i ud ukulinata... U tuj vreme, ága – bugátija turčín, spured či ne uluvál toľvaja, se-j varnal s tamni miselji u kašti.

Žinata mu barži ij duřľá sreřte négu:

– Áh, fáľa na Alláha! Razbráľa sam, či si uluvál toľvaja, a mogal ľi si da si zěmiř parite ud négu?

– Kaćé sam uluvál toľvaja, koj ti-j rékal tuj neštu?

– Pa ambaj ni si gu uluvál? Pa ľel už si prátil čeleć za sábjata, toj ja-i zal i se-j mánal.

Ágata máj-máj da si izgubi rázuma. Kako da právi... Tolkuz stvári ij izgubil. Se-j misľil, se-j misľil i mu-j dušlo na pámeć, či u ukulinata žuvejat trima hitréce. Nisréćnija ága ij utiřal vaz tej.

– Pumugneti mi. Eťu kako mi se-j dugudilu: sa mi udkrádnali parite, sábjata i dalgjata lula. Aku vija za uspejti da nameriti satu, za vu dáľa hiljáda grořa.

– Dubre – sa mu udgúvorili hitrécete –, moži i da namerim satu, no mu kaži kaćé izľladva ondze čeleć.

– Áz ni sam gu videl, no hájdati da utidim pa da pupitami žinata mi.

I eťu, či záľľnu s hitrécete, ij utiřal toj u kašti i ij zal da razpitva žinata si, a tá ij udvarnala:

– Toj ij čarnaoc, na glavata mu ima kačľula na kalpák, hubavéc izmámnić.

– Zľamenuva, či toze ij Kejdihán ud oblastta Horasan, sa se usetili hitrécete.

Tugáz i trimata sa se prepráľili i sa utiřľi kantu Horasan. Na barži sa signali tám i sa krěnali da zaubikulevat oblastta.

Idina hitréć ij rékal:

(prudalževa na 10-ta starna)

Za proizhoda (etimologijata) na hurtite (LXIV)

Prudalžěnji ud menatija broj

Hurtata „kod“

Hurtata „**kod**“ zľamenuva „1. sistema ud konvencionáľni znáci ali signáľi za predávanji i/ali za dekodirvanji (čatenji) na tájna informácia (naprimer: *Dekodirvam koda. Haznuvam kod. Razkrivam koda.*); 2. sistema ud konvencionáľni komáďi pud formata na cifri i kombinácii, uputrebuvana u elektronni ustrojstva (naprimer: *Fľezvam u kompjutera prez kod.*); 3. **nasľéďstven (genetičín) kod** [= nasľéďsvena (genetična) informácia sadaržána u nukleinovite čiselini (ADN i/ali ARN) u teláta na horata, na živinite i rářtbite]“.

Deriváti: *kodiran, kodirvam* [= zacifrirvam informácia prez ustanuvéni znáci-kodve (francuzći – *coder*, nemsći – *kodieren*)], *dekodirvam, kodirvanji*.

Hurtata ij nafľezala prez francuzćija jazić – *code* ud latinsćija – *codex* [řčetovodna kniga (*registru de contabilitate*); sbornić ud zákune].

Hurtata „kodein“

Hurtata „**kodein**“ ij medicinsći i patikársći termen, kojtu zľamenuva „medecina, izvľekana ud opium“. Derivát – *kodeinev*. Proizhoda na hurtata se namerva u garsćija jazić – *kódeia* (= glaviče ud rářtbata mák), sas zavarřek na *-in*, kaćétu ij naprimer – *aspirin*.

Hurtata „kodeks“

Hurtata „**kodeks**“ zľamenuva „1. sbornić ud zákune i drugjije normativni dokumenti za idna sľera na sociáľnija žuvot (naprimer: *Familnija kodeks. Procesuáľin kodeks.*); 2. pravilá, normi“. Hurtata ij nafľezala prez nemsći ali francuzći jazić ud latinsćija – *codex* (= sbornić ud zákune), s po-stárotu zľaměnji „panj; dasčeta za pisanji; kniga, tom, brořura, svitak, diktándur“.

Hurtata „koeficient“

Hurtata „**koeficient**“ zľamenuva „1. (u matemátikata) pustujánin mľužitelj (numer), kojtu stujé napreć nipuznáti ali prumenľivi veličini; 2. veličina (numer), kojtu upredeľeva merata na neľakva usobenust (karakteristika) na fizičesku telu ali fenomen (naprimer: *Koeficient na razřirěnji na gurařtinata. Koeficient na inflácijata. Koeficient na inteligentmustta.*)“.

Hurtata ij nafľezala prez nemsćija jazić – *Koeffizient*, kujatu, na teľna red ij sastáľina ud latinsćite – *co* (*con, cum*) (= s, sas) i *efficiens* ud *ef-ficio* ud *ex* (= iz) i *ficio* (=práva), sazďádina prez XVIII-ja vek (viž B l o c h - W a r t b u r g 205).

Hurtata „koža“

Hurtata „**koža**“ zľamenuva „1. vankařna uvivka na telotu na čeleć ali na živina (naprimer: *Kožata mu ij suva. Si máži kožata s krěm.*); 2. tazi uvivka na neľuja živini prerabotina za da badi uputrebuvana u razľični stvári [naprimer: *Ubuřtina ud koža. (Kožena ubuřtina.) Dreja ud koža (Kožena dreja.)*]; 3. tanka uvivka na neľuja ořka (naprimer: *Koža na patľadžánj. Koža na prářskula.*); 4. (prenosnu zľaměnji) flezi/fľezva pud kožata na nekugu [= uspeva da zaharěsa na nekugu i haznuva tuj neštu u néľva sobstevn interes (nprimer: *Iľ flezal pud kožata na řěľa i sigá pravi kako řté.*)]; 5. (prenosnu zľaměnji) si páži kožata (= uspeva da se utarvé ud neľakava opasnust); 6. (prenosnu zľaměnji) mu-j uďrál kožata (= preľiće mľogu dubre s nekugu)“.

U stárubalgarsćija jazić sreřtemi hurtite: *кожа* (Їоан Екзарх, Патриарх Евтимий), *кожица* (= koža), *кожина* [= koža (Їоан Екзарх)], *кожанъ* [= kožen (Патриарх Евтимий)], *кожьнь, кожіе*.

Deriváti: *kožen* (= naprávin ud koža), *kožest* (= preľičin na koža), *kožče* (= manena koža).

Hurtata ja sreřtemi i u drugjije jazici: srabskuharvářsći – *кожа*, slovensći – *kóža*, rusći – *кожа*, čeřći – *kůže*, slovářći – *koža*, polsći – *koža*, gornu i dolnu ľužiřći – *koža*, poláľsći – *kūza*.

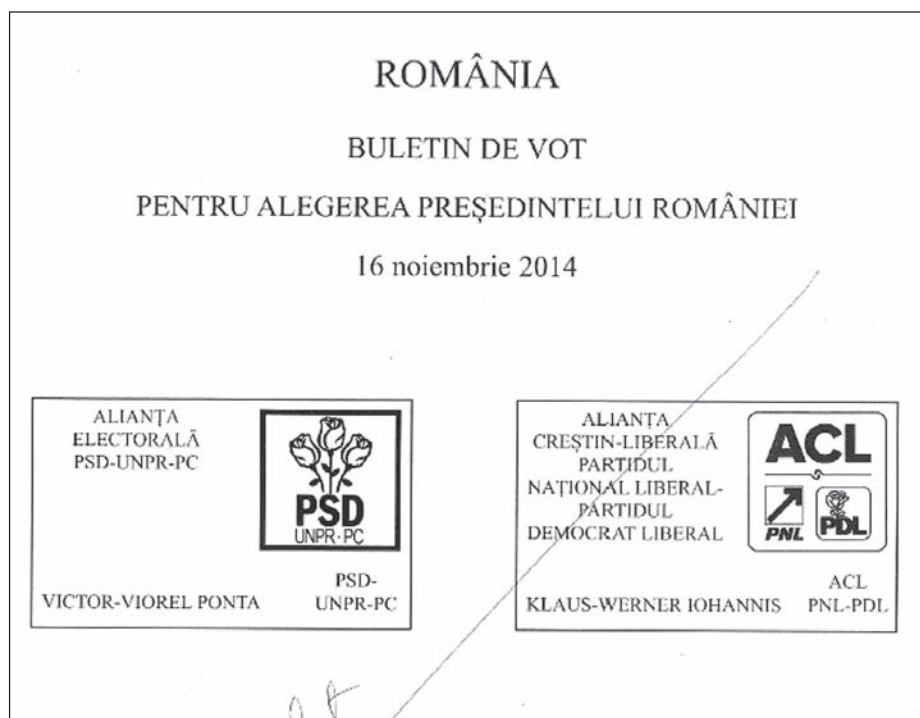
Obřtija proizhod na sate tezi hurti se namerva u prářľavjánsćija jazić – **kaz-ja*, kujatu ij derivát ud **kaza* (= koža); viž: V a s m e r, REW 1, 589; Ст. М л а д е н о в, ЕтР 244; В. Г е о р г и е в, Въпроси на бълг. етим. 19, 58 – 59.

Hurtata ij bilá zajata i u drugjije (nislavjánsći) jazici: rumansći – *coaľă* (= koža; koža na neľuja ořka, na rářtbi, kura ud hľeb; čerupka ud jajćé, ud vreji; ľuspa), árumansći – *coaľe*, garsći (dialektna hurta) – *kous'in* (= koža; sláľa živina).

— Za slěďva —

S. V.

Duminică, 16 noiembrie 2014, are loc al doilea tur al alegerilor prezidențiale

În data de 16 noiembrie 2014 se desfășoară turul doi al alegerilor prezidențiale pentru alegera Președintelui României. În acest tur avem de ales între Victor-Viorel Ponta și Klaus-Werner Iohannis, candidații care s-au calificat pentru acest tur. Întrucât alegerile de duminică vor influența determinant evoluția politică a României precum și viața noastră în următorii 5 ani, este extrem de important să participăm cu toții la vot.

Probabil că pentru o mare parte a populației votul politic va avea un rol important în opțiunea pentru vot. Uniunea Bulgară din Banat – România nu este o organizație politică, ci organizația minorității bulgare care reprezintă în primul rând interesele cetățenilor de etnie bulgară și militează pentru păstrarea identității etnice și culturale a bulgarilor. În aprecierea noastră rolul hotărâtor în opțiunea pentru vot o reprezintă valoarea individuală a candidatului și interesele comunităților de bulgari, care sunt mult mai complexe în funcție de localitățile și zonele în care trăiesc, îndeosebi în cele rurale.

Conducerea Uniunii Bulgare, înțelegând dreptul democratic al fiecărui cetățean de a-și exprima votul în funcție de opțiunile individuale, nu are o recomandare în privința votului membrilor Uniunii precum și a întregii comunități bulgare. În același timp, considerăm necesar ca prin alegerea pe care o vom face să asigurăm posibilitatea existenței unui climat de pace și înțelegere, să reducem starea conflictuală în care societatea a trăit în ultimii ani.

Îndeosebi bulgarii bănățeni, de-a lungul a peste 275 de ani de viață în zona de Vest a României, au trăit ca cetățeni loiali ai tuturor orânduirilor politice și statale care s-au perpetuat, neuitând însă, că întotdeauna cămașa este mai aproape de corp.

Ultimul sondaj de opinie prezentat de institutele de specialitate arată o opțiune în procent de 54% pentru candidatul Victor-Viorel Ponta și 46% pentru candidatul Klaus-Werner Iohannis, la o rată de participare la vot de aproximativ 50%.

Fiind o minoritate în România, îndemn comunitatea bulgară să depășească rata națională de participare la vot, acest fapt constituind o garanție în plus a păstrării ființei noastre etnice și să nu-și anuleze, prin neparticipare sau anularea buletinului de vot, puterea de a lupta pentru ea însăși.

**Președinte U.B.B.–R.,
Deputat Niculae MIRCOVICI**

Kolku kuštova idna čudesa?

Osemgudišnotu mumiče si-j čulu rodnice da hurtuvat za manenotu mu brátelče. Satu kakotu mumičitu ij razbrálu, ij bilo tuj, či brátelčetu mu ij mlogu bulnávu a tija ne imáli više nikak novce. Sa se premestili u po-manena kašta, zaštotu ne mogali više da si dupusnat da ustánat tejnite dumá sled katu sa platili fakturata u špitále. Sámu idna mlogu skapa hirurgičeska operácija bi mogala da spasi mončitu, ama tija više ne imálu ud kogu da zémat novce na zájam.

Katu mumičitu si-j čulu baštata da ubázde na tejnata razplákana májca sas žálin glás: „Sámu idna čudesa za gu spasi sigá“, manenotu mumiče ij utišlo u négvata soba i si-j izvádilu tejnotu kásče-prasče ud iskritotu mestu ud čilire. Izsipalu ij sate drébnite moneti pu dole i s gulema briga gji-j prebrojalu.

Katu ij stiskalu bizcennotu kásče-prasče u négvite maneni race, to ij izlezalu iz dzádnite vratá i ij preprečilu šestte kastupatišta du mestanata patika. Izvádilu ij 25 centa ud kásčitu i gji-j ugudilu na pudla.

— Ti kako ištítš? – zapital ja-j patikáre.

— Tuj, e, ij za manenotu mi brátelče – ij utgovorilu mumičitu. – To ij mlogu bulnávu i išta da mu kupa idna čudesa.

— Kako?! – začudil se-j patikáre.

— Imetu mu ij Andrew i toj ima neštu mlogu hargjevu, kujétu mu rasté u glavata i tájku duma, či sámu idna čudesa moži da gu spasi. Zatuj vu pitam, kolku kuštova idna čudesa?

— Mi-j žalj, ama tuka ni purdávami čudési, mumiče – utgovoril ij patikáre na manenotu mumiče i žalnu se-j razsmel.

— Vižti, áz imam novce da plata za čudésata. Aku ni stigat, moža da se putruda da namera još novce. Sámu ubadeti mi kolku kuštova čudésata.

Vatre u patikata se-j namerval i idin dubre ublekan klient. Toj se-j navel i ij zapital mumičitu:

— Kakva čudesa ij nužna na toja brát?

— Ni znája – utgovorilu ij mumičitu i učite mu sa se napalnali sas saldzi. — Toj ij bulnáv i máma duma, či treba da mu se naprávi operácija.

Ama tájku ni moži da plati za operácijata i zatuj sam dunéla mojte novce, kujatu sam gji našporvala.

— Kolku novce imaš? – zapital ij maža.

— Idin dolár i 11 centa, no moža da probam da namera još málku – udgovorilu ij mumičitu s raztripérin glás.

— Ná, etu tuj báš pásva! – razsmel se-j maža. — Idin dolár i 11 centa, báš tazi ij cenata na idna čudesa za maneni brátelčeta.

Zal ij parite s idnata raka i ja-j uluvál za račetu s drugata. Sled tuj ij rékal:

— Zavedi me u tojte dumá. Išta da vida toja brát i da se sreta s tojte rodnici. Hájda da vidim dali imam čudésata kujatu vu-j nužna.

Tozi dubre ublekan maž ij bil doftura Armstrong – hirurg, specialist u neurohirurgija. Operácijata ja-j naprávil biz pláca i za kasu vreme Andrew ij bil nanovu u tej i barži se-j vazstanuveval.

— Tazi operácija – ij pušapnala májčata – ij bilá istenska čudesa i áz ni moža da si predstáva kolku bi kuštuvata.

Manenotu mumiče se-j razsmelu. To ij znájalu dubre kolku kuštova čudésata: idin dolár i 11 centa... plus verata na idno manenu dite.

Interesa za banátsčite balgare i sigá još ij aktuálna tema

Tezi deni smi bili puhodini u Centrálnotu sedálište na Balgarskotu Družstvu ud Timišvár ud mládija 33 gudišin sarbin Vasič Slobodan ud Zrenjanin, kojtu ij zavaršil Sociologija u Universiteta ud Novi Sad i kojtu se interesuva ud banátsčite balgare ud trite daržavi – Rumanija, Balgárija i Sarbija. Zaradi tuj si-j izbrál za doktorska dizertácija temata: „Rodovite identičnosti na krastupatištetu meju etničeskotu i religioznotu: na primer izslédvanjéta na Banátsčite balgare u Sarbija, Rumanija i Balgárija“ (Rodni identiteti u intersekciji sa etnickim i religijskim: na primeru istrazivanja Banatskih Bugara u Srbiji, Rumuniji i Bugarskoj).

Ud idna gudina sabire informácija, ij stujál na hurta s banátsči balgare ud Belo Bláto, ud Ivánovo, menatata gudina, za Dvete nédeli, u Stár Bišnov, ij bil u Bardárski gerán, a tozi mesec ij stigal u Timišvár, Bréšča i Vinga.

Interesa za banátsčite balgare gu-j dubávil ud négvata profesorka Biljana Sikimič, kujatu ij balkánolog u Beograd i tá mu-j ubádila za banátsčite balgare ud Belo Bláto – Sarbija. „Otu sam ud Zrenjanin, ne mi bilo mačnu da utida u Belo Bláto i da napráva intervju sas támkašnite banátsči balgare. Taj sam videl, či banátsčite balgare ali balgarete-palcene sa interesni za izslédvanji, pa sam se udlačil da gji upuznája po-dubre i sam izbrál da piša doktorska dizertácija za tej. U počnivanji sam štel da piša sámú za tezi ud Belo Bláto i Ivánovo, ama posle sam videl, či néma izslédvanji kujétu da ujémi banátsčite balgare ud trite daržavi détu tija žuvejat“ – ubázde Slobodan Vasič.

U négva trud toj izslédva tri starni, tri aspekta na identičnostta: rodovija – análiz za svazkata maž – žina, etničesči ali nacionálin i religiozin aspekt. „Gá ij hurtata za religija, za vera, ud rázgovorite sas horata, sam sapcásal, či gulem procent, nád 90% sa verni. A religijata, verata ni ujeme sámú tradicija, naprimer u kašti da se praznikuva Kolada ali Velikdenj, negu banátsčite balgare molat Boga častu i báš seku denj u tej i hodat na misa. Mislá, či ni sam videl vaz druga etničeska grupa horata da sa taj verni i da hodat taj častu na misa!“ Na dálja Slobodan prekázva: „Unuj, kujétu ij još glávnu za identičnostta na banátsčite balgare ij tejna jazič, banátsčija balgarsči dialekt. I tozi dialekt prez vekovete se-j zapázil, makár či ima máлку rázlika u hurtuvanjétu u srabsčija ali rumansčija Banát i u Balgárija, vaz balgarete-palcene kujatu sa se varnali. Posle ima rázlika i meju samite selá, naprimer meju kačétu se hurtuva u Vinga i u Stár Bišnov ali Bréšča“.

U négvotu puházdenji u Banáta ij sapcásal još, či ima tolerántnost meju

malcinstváta, či banátsčite balgare žuvejat u dubro razbirenji zágjnu sas madžere, sarbi, nemce, slováci, rumance, a tuj nija ij znájimi mlogu dubre. „I tuj ij mlogu glávnu – ubázde dálja –, zaštotu, kačétu na západ, taj i na Balkánite, néma mloguetični problemi, negu ima razbirenji meju horata ud različna narodnost i vera. Banátsčite balgare možat da badat gore, na visoku nivo kača hora tolerántni i gutovi za dialog“. Još neštu interesnu ij sapcásal, imennu tuj, či „Banátsčite balgare se različevat pu jazika, verata i pismenustta ud savremennite balgare ud Balgárija – kujatu sa pravoslávni, hurtuvat drugji dialekt i pišat sas kirilica, a tuj častu pate sazdáva dve različni etničesči grupi, ama banátsčite balgare, nizavisimi, či se naričet sami balgare-palcene, tija sa nadálja istensči BALGARE. Na primer rázlikata meju sarbite i harvátete ij sámú u verata, a jazika ij sé tozi, a sa dve različni náciiji. A tezi sa elementi kujatu právat izslédvanjétata za banatsčite balgare ne sámú interesni, negu i mlogu glávni“.

Vasič Slobodan ij ubiál, ga zavarši doktorskata dizertácija, kujatu se nadeva da badi gurova u meseca juni 2015 gudina, za napiši i idna kasa versija, kujatu da badi prevedéna i na banátsčija balgarsči jazič, a tuj da služi, da badi kača idin prinos za publikácijte na náša májčín jazič.

Tuši PETKOV-ŠEHABI

Dene na narodnite buditele

Dene na narodnite buditele ij balgarsči prázníc, kojtu seku gudina se praznikuva u Balgárija na 1 november. Tozi denj ij oficiálin prázníc u Balgárija i na tozi denj se spumenuvat horata, ličnostite kujatu sa bili dostojni i istensči balgare i sa se borili za vazdiganjétu na nacionálnija duh i za uslubudevanjétu na purobinata Balgárija, kujatu, sas pero, sas ličniija primer ali sas právbi sa izgráždeli balgarskata duhovnost i balgarskata kultura.

Za paruv pač tozi denj se-j praznikuval prez 1909 gudina u Plovdiv, a prez 1922 gudina narodnoto sabránje, pu inicjativa na idna grupa intelektuálce, udlačva oficiálnu 1 november za Denj na balgarsčite narodni buditele. Ij bil izbrán 1 november, dene na sv. Iván Rilski Čudotvorec, „náj-gulemija svetéc i zakrilnič na balgarsčija nárud“. Sveti Iván Rilski (za kogutu se duma, či ij právil čudési) ij izgradil Rilsčija manastir, u kojtu, u náj-tažčite vremená, sa se pázili duhovnite i materiálnite bugátstva na národa. Toj ij i patron na narodnite buditele. Tezi buditele sa: Sv. sv. Kiril i Metodij, Sv. Kliment Ohridski, Sv. Náum Ohridski i tejnite učenci i sledovnici: Konstantin Preslávski, Joán Ekzárh, Petar Párčević, biskupa Filip Stanislávov, Paisij Hilendárski, Sofroni Vračánski, brájčete Dimitar i Konstantin Miladinovi, d-r Petar Beron, Neofit Rilski, Georgi Sáva Rakovski, Ljuben Karavelov, Hristo Botev, Vasil Levski, Hadži Dimitar, Petko Slavejkov, Iván Vázov, Vasil Drumev i mlogijie drugjije.

Idin ud parvite buditele, kojtu ij napisal parvata istorija „Istorija Slavjánobalgarskája“ (Paisij Hilendárski), ij rékal: „Balgarine, znáj toja rod i toja jazič! Zašto se sramuvaš da se naričeš balgarin?“.

Treba spumenémi s gordust buditelete na banátsčite balgare, kujatu sa si pusvetili žuvota za izdiganjétu i sabuždenjétu na balgarsčija duh: akademik Eusebius Fermendžin, Jozu Rill, Iván i Leopold Kosilkovi, akad. Ljubomir

Miletič (kojtu paruv ij pisal za banátsčite balgare), Karol Telbizov, Anton Lebanov, Anton Čokánj, Jáku Ronkov, Matija Bánčov, Georgi Damjánov, Jáni Brátarov i drugijie. Sate tezi buditele i još mlogijie drugjije kujatu sa ustánali nipuznáti, sa del ud menatotu, no i dnés ima nužda za hora kača tej, kujatu da zapázat satu détu ij cenuvitu za námu za da možim da badimi gordi, či smi naslédnici na unezi „gulemite“, veličite balgare.

Dene na narodnite buditele ij bil spumenat i u Bréšča, na 8 november u Balgarskata kašta.

Tuši PETKOV-ŠEHABI

Църквите на банатските българи

Под това заглавие излезе неголяма книга-албум, в която се описва историята и настоящия статус на църквите, които са посещавани от банатските българи в три държави Румъния, България и Сърбия. Текстовете са на два езика – банатски, румънски, а надписите под снимковия материал – и на английски. Книгата представлява албум с много цветни снимки и графики на църквите, коментирани в изданието. Авторы са Николай Марков и Клаудиу Кълин, а издателството е Миртон. В съставянето е участвал голям екип от автори, между които нашите добри приятели и сътрудници Петронела Петкова-Шехаби и Светлана Караджова.

Прави впечатление прецизността, с която е осъществено изданието. Много изчерпателно са публикувани сведения, относно геополитическите обстоятелства при съответния исторически момент в създаването на всяка църква, имената на ктитори и организациите, отпуснали средства за осъществяването на проектите, също така имената на архитектите, на строителите, авторите на интериора, строителите на органа и др. Авторите са се постарали да дадат изкуствоведчески данни за изброените църкви, също са споменати и имената на свещениците служили във всяка от изброените църкви от самото начало на съществуването до днес. За някои от тях са публикувани кратки биографични данни.

Покрай описанието на църквите намираме ценни исторически бележки за миграцията и броя на банатските българи в различните градове на Австроунгарската империя, както и за тяхното разселване днес в трите държави – Румъния, Сърбия и България.

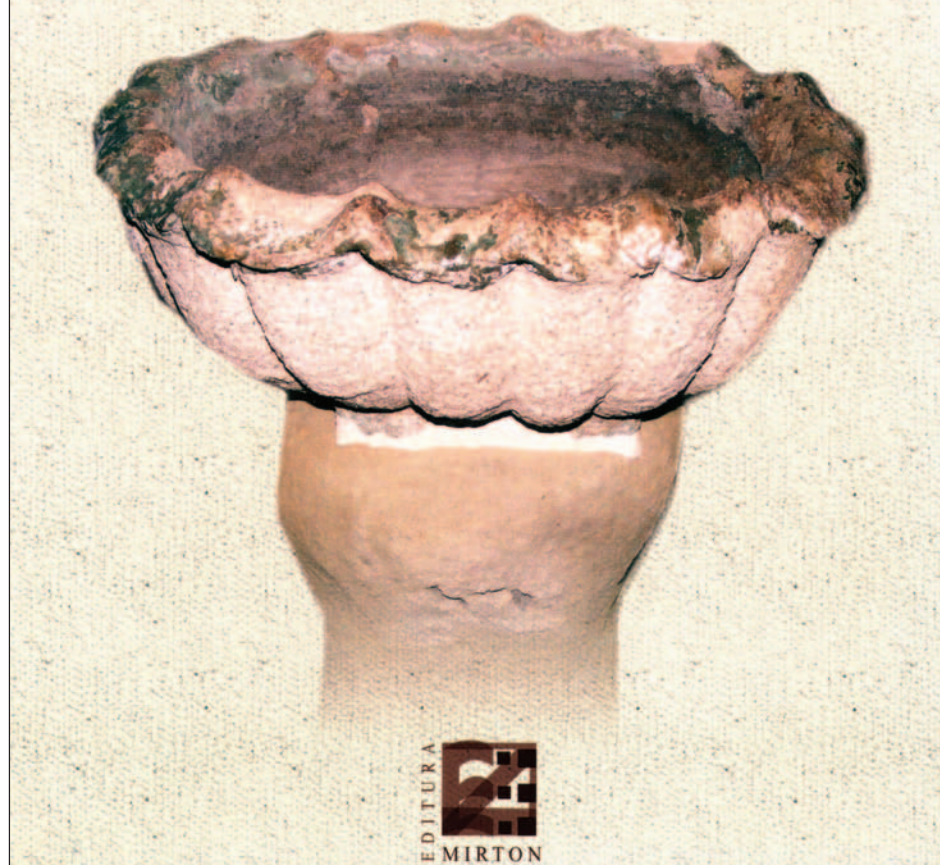
В албума са представени църквите в следните градове и села: Стар Бишнов, Винга, Бреця, Телеп, Дета, Дента, Ловрин, Иваново, Модош, Алвинг, Дева, Крайова, Мехала, три църкви в Тимишоара – св. Катерина, Нотр Дам и катедралата в града. От България са представени църквите в Бърдарски Геран, Драгомирово, Асеново и Гостиля. Специално място е отделено за две снимки на блажени Евгений Босилков – неговият портрет и една стара снимка пред църквата в Бърдарски Геран. В епилога на книгата има снимки от руината на църквата в Чипровци и от конкатедралния храм „Св. Йосиф“ в столицата.

От представените илюстрации на интериора и църковната утвар на всяка църква особено интересен от иконографска гледна точка е един напрестолен сребърен кръст, изработен в 1703 година във Венеция, намиращ се понастоящем в църквата във Винга, на който в изпъкнал релеф е отлят не разпънатия Христос, а Дева Мария с Детето в ръце. Подобни изображения се срещат по-рядко. Дева Мария изобразена върху напрестолен кръст има в църквата на с. Поточица – Крумовградско, а едно изображение, на което Девата е представена

Nicolae MARKOV

Claudiu CĂLIN

ČARKVITE NA BANÁTSČITE BALGARE BISERICILE BULGARILOR BĂNĂȚENI BANAT BULGARIAN CHURCHES

в цял ръст с детето в ръце в поза Умиление е намерено край нос Калиакра. Предполага се, че е от периода XI-XIII в., изработено в Киев. Презумцията е, че такива изображения имат стар произход, запазил се до наши дни.

Считам, че книгата-албум би била още по-обогатена, ако при описанието на всяка църква в съответното място е публикувана кратка географска карта с означение на града, в който се намира църквата.

В края на материала изказваме благодарност на авторите и целият екип за прецизното издание на книгата-албум. При евентуално второ издание особено ценно би било ако целият текстов материал се публикува и на английски.

Майя ХИЛДЕГАРД

Родословните изследвания на банатските българи фактор за съхранение на тяхната общност

Доклад за конференцията на Българска генеалогична федерация „Родознание“- ноември 2014г. (откъс)

Кои са банатските българи?

Ще представя банатските българи с извадка от историческата част на българската статия за тях в Уикипедия, на чиято последна редакция съм автор.

Банатските българи произхождат от Северозападна и Централна Северна България. Изселват се на две вълни, през октомври 1688 г. и през 1726-1730 г. за да се спасят след неуспеха на Чипровското въстание и последвалите го преследвания на българите-католици.

Около средата на 17 век, на основание на своето римокатолическо вероизповедание, чипровчани установяват политически връзки с близките европейски монархии, но най-вече с Хабсбургската монархия, която от век и половина спира инвазията на Османската империя към Централна и Западна Европа.

През август 1688 г. при Белград турците претърпяват поражение от австрийците и в началото на септември, съгласувано с това, е обявено подготовяното от десетилетия въстание в Северозападното българско землище, оглавено от българите-католици от Чипровско. След месец и половина бунтовният край е

превзет от елитни турски части и 4500-5000 българи от Чипровско търсят спасение във Влашко и Славония. Три хиляди от тях се установяват в Малка Влахия, където имат стари търговски колонии и привилегии от влашките князе. След 1690 г. някои се преселват в Алвинц, а през 1711 г. и в Дева – Трансилвания. През 1718 г. Малка Влахия е завладяна от австрийците и през 1727 г. те дават на чипровчани допълнителни привилегии. Това предизвиква да емигрират нелегално във Влашко и 300 български католически семейства от северните павликянски села: Белене, Ореш, Трънчовица, Петокладенци, Лъжене и др. от диоцеза на епископ Никола Станиславич, чипровчанин с павликянски корени от с. Ореш.

Продължава на 10-та страница

Александър Антонов ЛАВРОВ

Nova kulturna kašta u Deta

Grada Deta moži da se faluseji sas novata Kulturna kašta, kujatu ij bilá taržestvenu utkrita na 31 oktober.

Prez 2011 godina, filiálata Deta na Demokratičnija nemsći forum ij darila na grada bivšata Kulturna kašta, kujatu ne bilá u dubro stánji. Sas lejve ud mestnija bjudžet, ud táksite i dánacite kujatu horata sa gji plášteli, mestnata administrácija ij udlačila da puprávi izcelu Kulturnata kašta, za kujatu sa se izháráli 18 miliárda leja.

U dene na utkrivanjétu sa se izprebráli napreć Kulturnata kašta mlogijje stanovnici ud tozi hubanćija grád. Ij zal del i predsedátela na filiálata Deta na Balgarskotu Družstvu, Vánju Bobojčov zágjnu s drugijje balgare-palcene i dicáta ud ansámbala „Kokiče“.

Pantlika s tricvetnrite fárbi ij bil udrezan ud birova na grada – Petru Roman i predsedátela na Nemsćija forum ud Deta – Matei Kirsch, kojtu ij i početin gráždanin na grada, a tri misnici sa blagusluvili novata Kulturna kašta.

Sled katu prebránite sa razgladeli Kulturnata kašta na grada Deta, sate sa bili pukánati na idin hubanći folklorin mloguetničin prográm u gulemata zála, détu pette nárudni ansámbala na grada sa predstavili náj-hubankotu ud tejna repertoár. Sas svésarcni rakupléskanjéta sa bili pusretini na scenata i sa izigráli tejnite specifični nárudni táncve: rumansćija ansámbal, madžersćija ansámbal „Margareta“, nemsćija ansámbal „Edelweiss“, srabsćija ansámbal „Sveti Nikola“ i ansámbala na banátsćite balgare „Vinče“.

Na krája, publikata ij bilá zarádvana sas idna iznenáda: idin izvanredin hubanći recítal na formácijata „Incanto Quartetto“ ud timišvárskata opera, kujatu ij raztušila prebránite s muzika ud Mozart i Strauss.

Tuši PETKOV-ŠEHABI

Дядо Мраз си има сайт за поръчка на подаръци

Дядо Мраз (Moș Gerilă) също е в крак с технологиите и вече си има свой сайт, на който приема заявки за подаръци - <http://diadomraz.com>. „Моля оставете ми съобщение“, пише на електронната страница на белобрадият старец. Така всеки, който иска подарък за Нова година, може да си го поръча лично на Дядо Мраз.

Дядо Мраз е главният приказан герой на Новата година. Появява се в славянската митология като символ на зимните студове. В СССР от края на 30-те години на 20-и век Дядо Мраз става

задължителен каноничен образ на Новата година. Тази традиция е въведена след няколкогодишна забрана на коледната елха. Традицията по-късно е пренесена и в социалистическа България.

Дядо Мраз раздава подаръци в навечерието на Новата година на организирани тържества в детски градини и училища. Шейната на дядо Мраз е карана от тройка коне, а негова неотлъчна спътница е Снежанка. В Русия и Македония все още уважават Дядо Мраз.

<http://www.ekipnews.com>

PATE, ISTENATA i ŽUVOTA

Sveti Karol Boromeo (4 november)

Na brega na ezerotu Maze – Lago Maggiore – ud pukraj Alpijsčite planini i dnés se namerva u Arona, krepustta, kujatu u XVI-ja vek ij bilá sobstvenust na familijata Boromeo. Tuka, na 2 oktober 1538 g., se-j rudil svetija Karol Boromeo, sin na gráfa Gilbert Boromeo i na Margareta de Medicis. Bilo ij u perioda katu usreć náruda ud Severna Itálja sa počnali da se razširevat idejite na Martin Luther ud Germánija; mlogjije vernici sa počnali da ni puházdet više čarkvite i sa se utkážali ud svetite sakraménta, zaštotu sa bili nizadovolini ud vladánjétu na tugávašnite biskupe, misnici i kalugjere. Spured tugávašnja običáj, Karol katu ij navaršil 12 gudini, ij bil izbrán početin igumen na manastire „Sveti Gracián“, kojtu se-j namerval na zemite na négva baštá. S gulema buleva Karol ij sapćásal kaćé čać i kalugjerete sa se presmevali na négva baštá, kojtu seku nedele ij zemel del na svetata liturgija zágjnu sas selenete ud Arona i ij prejémel s dalboka puniznust Svetotu Prečistinjé. Za da protestirva, Karol se-j udlačil da ni se dupire du niti idin novac ud duhodaka na manastire i prez tuj ij razsardil kalugjerete, kujatu sa se nadevali, či sas dárve za gu kupat da badi na tejnata starna.

Za da si usavaršenstvuva učenjétu, rodnicate mu sa gu izprátili u bližnja grád Pavia, kadetu, prez upurita rabota i trud, kujatu častu pate sa mu ugvádeli zdrávitu u opasnust, toj ij dustignal radustta i slávata na négvite profesore i prepudavátele. Katu négvite bratovčeta sa gu kánili da hodi s tej na veséljéta i da nji puznáji tejnite prijatelci, toj nji-j kázal, či néma vreme i niti energija za gubenji i razsipvanji. U vremeto na vakácijite, ali u periodite na vazstanuvevanji na zdrávitu, toj častu pate ij zemel kusata ali sarpa i se-j izmešval usreć rabotnicite ud puljétu ali ij hodil na lov zágjnu s administrátora, zaštotu ij bil pužélin da znáji sate organizatorični i finánsovi tájni na administrirvanjétu na imánjétu. Katu négva baštá ij pućinal u gudinata 1558, celata négva familija ij udlačila toj da se zanimáva s administrirvanjétu na imánjétu, no Karol ne prejal, negu ij kázal, či žéli da ustáni u službata na Čarkvata. U tuj vreme, négva uču, kardinále Angelo Medici ij izbrán Pápa s imetu Pius IV-ja. Na barži, novija pápa vika Karola u Rim i, makár či ij bil sámu na 21 gudini, toj gu naznaćeva Protonotárius i Kancelár na Čarkvata, funkcija kujatu dnés se nariće: Daržávin Sekretár. Rimskata aristokracija, kujatu du tugázi ij udlačvala pápskata politika, ud idnaž se-j spumenala sas idin tvard i puštén čeleć, kojtu ij bil i dubar diplomát sas visoka kultura. Négvite rabotni deni sa trájali pu 20 saháte, a za činenji sa mu ustánvali sámu 4 saháte. Kaća prepuznávanji na négva izvanredin trud, Pápa gu naznaćeva Kardinál i Árhibiskup na Miláno makár, či Karol ne bil niti makár misnić. U unezi vremená takvizi funkciji sa dubáveli i vernici, kujatu sa imáli izvanredni zaslugji. Tija sa si varšili dejnustta prez sredustujánjétu na pusveténi biskupe, izbráni i kontrolirani ud tej.

Ninadéznata smrać na négva milin brát, u 1562 gudina, mlogu gu-j razžálila. Iskal ij da se udkáži ud satu i da flezi u manastir, ama idin néguv prijatelj Árhibiskup gu-j predoril, či négvotu mestu ij u Guspudinuvotu lojzi, kadetu štetite sa bili sé po-gulemi, sas sata trudba na Concilija ud Trento; udlačbite na Concilija sa bili dubri, no ne imálu hora, kujatu da gji ugudat u práktika. Na savetite na négva prijatelj, i za da svarši idnaž s dekanjéata za da se užéni, toj ij iskal da badi blaguslúvén za misnić i biskup. Udlačil se-j da posti idin denj u nedelete; u négvata prográma ij predvidel nekolku saháte seku denj za da si dupalni teologičesčite učenjéta i ne redku pate ij hodil u čarkvite ud periferijata na grada, kadetu ij služil i ij predikuval na vernicite ud unezi mestá. Tezi vernici častu pate sa se smeli na glás, kugá „mládija misnić“ ij upotrebuval dialekni hurti. No Karol ij znájal, či punizevanjétu mu pumága da nauči kako ij tuj puniznust, kujatu ij usnova na istenskotu savaršénstvu.

Zaradi négvotu vladánji i négvata dejnust, Rim ij dustignal novija „sveti grád“ na krastijánsčija svet; pápsčija dvorec ij počnal da badi pućitvan ud puklonnicite; religioznija žuvot na náruda ij stánal po-témelin i po-iskren. Zaradi satu tuj, naslédnika na pápa Pius IV-ja ij bil dalboku razžálin katu Karol si-j pudál ustávkata ud Kancelár na Čarkvata ij se-j molil da badi dupusnat da utidi u Miláno.

Árhibiskupijata na Miláno, zaradi političesčite sblaskvanjéta, udkole vreme ne videla biskup. Čarkvite ud tazi árhibiskupija sa se purušili; u seláta mlogjije čarkvi s bili prevarnati u hambáre ali sa bili naprávini u tej táncovi záli; imálu ij mládi i dicá, kujatu ne znájali da molat niti „Baštá náš“; vernicite ud Miláno sa se čekali na ostru gádenji, no s učudvanji sa videli kaćé sprudnija Boromeo pláči,revé, putupén ud bulevi, napreć gulemija ultár ud Doma.

Karol Boromeo ij počnal pudnuvevanjétu s négvata kašta. Árhibiskupskata kaštéla ja-j naprávil prelična s idin sirumášči manastir, kadetu na čélnu mestu

sa bili ubiknuvénite vernici, sirumásete i saráćitata. Za pudnuvevanjétu na misnićsčija žuvot, toj ij utemelil po-više semináriji, kujatu toj samija gji-j kontrolirval; máj seku gudina ij sabirel sate biskupe i misnici ud diecezata u diecezánsči sinodi, kujatu sa se prevarnali u trepci na puviševanji i dustojnu preprávenji na misnicite. Merćite, kujatu Karol gji-j zal ne bili prejati dubre ud sate. Kanonicite na čarkvata „Santa Maria de la Scala“ sa uružili tejni hora, kujatu sa zapireli Karola da flezi u čarkvata. Čać du tám se-j bilo signalu, či sa se slogali da ubijat Árhibiskupa, katu toj se-j namerval u négvata kapéla. Sámu či atentáta ne nji izhodil i Karol ij bil sámu ranén. Toj ij uprustil na atentátora, no ij zatvoril manastire „Santa Maria de la Scala“, katu mu-j konfiskoval imánjétu i ji-j razdelil na sirumásete.

Ličnu toj ij puhodil sate paraćiji ud diecezata, čać i náj-deléčnite, kujatu sa se namervali u dulinite na Alpijsčite planini; samićeć si-j nosil grančetu s mleku i kestenete s kujatu se-j hránil pu vremeto na négvite patuvanjéta. Kugá ij stigal u neku sélu, toj ij flezval malčeškom u ispuvedálnicata, kaća ubiknuvén misnić ud ukulinata; pumágal ij sélsčite misnici u náj-ubiknuvénite tejni službi, kaća da bi bil vikár ali koleg s tej; pu tozi náčin toj ij puvarnal uvervanjétu na vernicite i na misnicite u Gulemija Pastir.

Katu čarnata čuma se-j razšírila u oblastta Miláno (usreć 1576 gudina i 1578 gudina), Karol Boromeo si-j pukázal istenskata mera na négvata mila i energija. Spured, či spaniolsčija vladánac i drugjijete vlásti sa parastisali grada, Karol ij zal u négvite race juzdite na čarkovnata i graždánskata vlást i ij puvikal misnicite i sate drugjijete hora s dubra ole da se borat protiv strahovitata bolest. Napusnal ij prázin árhibiskupsčija dvorec i ij organiziral i uredil šest bolnici (špitále); ij zapuvedal da izrežat sate frángli i kilimi ud na stenite i da ušijat ud tej dreji za saráćitata; ij hodil ličnu ud kašta na kašta za da preberé teláta na martavite i da pumága na tejnotu zakupávanji; seku denj, zágjnu s horata, kujatu još sa bili kadarni, ij hodil u prucision za pukora, katu ij varvál na čelu bos i ij nosil križa na ramáta; celi déset meseca ne se hránil s drugu ništu udvan s hleb i uda. U celotu tuj vreme, négva pogled ij bil utprávin sámu kantu Propnatija Isukrast, Kogutu Gu-j videl da páti i da umire u bizbrojnite négvi duhovni sinve. Čarnija taláz na smraćta ij grábnal 17.000 vernici i 130 misnici. Karol Boromeo ij ustánal žuv, sámu za da badi po-kasnu težku udárin ud spaniolsčija vladánac, kojtu se-j varnal u Miláno sled katu ij menala čumata; Svetija baštá pápa gu-j bránil. Za čarkvata ud Miláno i za tejna pastir ij počnal idin blaguslúvén period palin s mir i duhovnu napreduvanji.

Katu ij usetil, či krája na négva žuvot nablížva, Karol ij puhodil za sétin pać rodnata Arona i, sas emocija, se-j molil na 14-te stajališta ud na Križnija pać, kojtu pukáčva pu planinata Varalio. Ud tám se-j varnal bulnáv ud treska i, na 3 november 1584 gudina, sámu na 46 gudini, négvata gulema duša ij napusnala zemete, kadetu s rádust ij rábutil i ij pátil za Spásitela Isukrast. Sled 26 gudini, na 1 november 1610 gudina, pápa Pável V-ja gu ij vazdignal u pućitvanjétu na svetite ultáre.

Imetu Karol pruižhážde ud stárotu obštu germánsku ime Kárl, kujétu zlamenuva: čeleć, čeleć ud náruda, slobudin čeleć. Hurtata Kárl ij idno deléčnu razvivanji na indo-europejsčija korenj GER-, ud kojtu pruižhážde i garskata hurta: geron = stár (viž gerontologija).

U pućélu „Karol“ ij bilo imetu dádinu na otguvornika na dvoreca na francuzčite kraljé; sled to Karol ij stánalu idno ličnu ime, nosinu s gordust ud krále Karol Velićija (742 – 814 g.). Dnés tuj ime ij náj-razprustranénu ime ud germánsčite zemi. Ima i žénsčija variánt: Karola, Karolina, Kárla ali Charlota.

Pu www.catholica.ro

Родословните изследвания...

Продължение от 7-та страница

През 1737 г. турска войска настъпва успешно в Малка Влахия и българите-католици заедно с отстъпващата австрийска армия се спасяват на запад от Карпатите. Чипровчани, установили се от есента на 1688 г. в Крайова, Римник и Брадичен, преминават в Седмиградско и се настаняват в Хунедоара, Дева, Алвинц, Алба Юлия и Херманщадт (Сибиу). Оттам се обръщат към австрийските власти с молба за ново място за заселване, където да се съберат всички българи в самостоятелна, привилегирована община. Те енергично отстояват да останат независими от местните феодали, а да са подчинени само на централната власт на новата си държава. Усилията им успяват заради бойния им принос, жертвите и материалните им загуби в борбата срещу общия враг, търговските им умения и ценността им като успешни заселници на обезлюдени от войните територии.

Павликяните преминават през Оршова в Банат и се установяват за зимуване близо до град Темешвар, откъдето също искат от властите позволение за заселване при подобни условия както чипровчани. През пролетта на 1738 г. получават от австрийските власти разрешение заедно малки данъчни облекчения и веднага се настаняват в определеното им някогашно село Бешенов.

На чипровчани е дадено друго запусъло през войните село, Винга, но те остават в Седмиградско, докато чакат уверение, че ще им бъдат потвърдени привилегиите получени през 1727 г. Получават уверението през 1741 г. и масово се преселват във Винга. Писмено потвърждение на привилегиите получават през 1744 г. от новата императрица Мария Терезия и благодарни наричат селището си град Терезиополис.

Така се появяват първите две български банатски колонии в земите на Хабсбургите съществуващи и днес. От тях се разселват българи и в други места на областта. Общността им ревностно съхранява и развива свои специфични бит и култура.

Фактори в особена връзка с родовата памет на банатските българи

Банатските българи са най-старата, съхранила се до днешни дни, българска диаспора, остатък от потомците на хилядите емигранти, напуснали през 1688 г. и по-късно родните огнища, за да се спасят от унищожение и тежък социален гнет. Огромно мнозинство от чипровските бежанци се разпилява по време на неволните скитания из Влашко, Седмиградско и дори след заселването в Банат, където потомствените рудари, железари, ювелири и търговци трудно се приспособяват към земеделието и към ограничените възможности за търговия, предоставени от Винга. И утвърдени търговци понякога не намират там достатъчно добри условия. Все пак, в мултиетническата среда на просветената Австрийска монархия има добри за времето си условия за живот, съхранение на националността и вярата и за развитие.

До средата на XIX век двете основни селища, предимно търговската Винга на чипровчани и чисто земеделския Стар Бешенов на павликяните, живеят в определена степен изолирани по между си, с превъзходство на Винга в материално и духовно отношение. В течение на времето двете селища донякъде се изравняват в развитието си, а павликяните доминират демографски, от там и езиково. С основаването през 1865 г. на банатската-българска книжовност, базираща се на павликянския диалект, завършва процесът на формирането им като единна българска общност.

В последните години на XIX век стотици семейства банатски българи се завръщат в България главно заради недостига в Банат на обработваема земя за бързо растящата им популация. В по-малки мащаби това завръщане продължава до 40-те години на XX век.

След Първата световна война и разпада на Австро-Унгарската империя българската общност в Банат е разкъсана между три държави. Днес най-голяма част от банатските българи живеят в Румъния и значително по-малко в Сърбия и България. Малцинството банатски българи, останало в Унгария след 1920 г., днес практически не съществува.

В годините на III-та българска държава, по различни причини, банатските българи извън България са оставени на самооцеляване в една все по-агресивна да ги асимилира околна среда. Особено силен и насочен най-вече към образователното им дело е натискът за унгаризиране в края на XIX и началото на XX век.

Цялата статия можете да пречетете в брой 3-4/2014г. на списанието „Родознание”

BALKÁNSĆI PRIKAZĆI (V) TRIMATA HITRÉCE

(turska prikazka)

(prudalžénji ud 4-ta starna)

– Oblastta Horasan, malata Hadži Hasan.

Sa utišli kantu malata Hadži Hasan. Drugjija hitréc ij kázal:

– U malata na Hadži Hasan, a kaštata mu ij nazać kapilutu.

Tugáz sa krénali kantu kapilutu. Trécija hitréc ij ubádil:

– Dešterete mu ij Mihraban, májčata mu ij Keziban, ne uneze vratá, a teze vratá, pučukaj na vratáta i ubadi da izlezi Mihraban.

Tija sa pučukali na vratáta ud nazać kapilutu. Báš taze ij bilá kaštata na tolvaja i toj na istena ij imál deštere na ime Mihraban.

Mumata ij čula, či se čuka, barzu se-j pretičnala i ij utorila vratáta.

– Mumino, u vás li ij bašta ti?

Mumata se-j pumislila, či teze sa puznáti na baštá ji, homa se-j pretičnala i ij naznajéla bašta ji, a toj ij izlezel na vratáta. Koče ij pugladel hitrécete, toj gji-j puznál, no ne imálu kako da právi, trebалу ij da gji pusni u kašti.

– Etu, či smi gu namerili! – sa izviknali s rádust trimata hitréce.

Pu kacétu ij bilá razkázala žinata na uštetinija ága, tolvaja ij bil čarnaoc s kačula na kalpák. I taj, sa počnali da tarašuvat iz kašti, sa namerili dalgjata lula i sábjata, no parite ne mogali da gji namerat. Kolkutu i da sa nasilvali tolvaja da ubádi kade sa noscete, toj ij malčel; na sétne idin ud hitrécete ij predlogal:

– Pučukaj na vratáta, néka dodi Mihraban, da utori čilére!

U kaštata na tolvaja na istena ij imálu čilé. Hitrécete sa gu nakáreli da udkluči čilére, no ništu ne namerili. Tugáz drugjija hitréc ij sapćásal košincata zakáčina u idin čošak.

– Já svali košincata i pukaži kako ima u néja! – ij rékal toj na tolvaja.

Sa svalili košincata i kako da vidiš... parite – zlátnite moneti sa bili vatre u čuválčitu. Hitrécete sa gji izvádili, sa gji prebrojali i sa sapćásali, či sa dévetstotni devetdeset i dévet zlátni moneti, dáklem idna ij fálima/lipsvala. Tugáz trécija hitréc ij rékal:

– Da mu udárim li idna pu vrata?

Sa udáрили tolvaja s idna hubava plesnica pu šijanika i toj ij izpljul ud ustáta mu idna zlátna moneta. Hitrécete sa prebráli parite, sa zali dalgjata lula i sábjata i sa si tragnali nazać u tej.

Katu sa stignali u ukulinata, kadetu ij žuvel uštetinija ága, sa mu predáli sate stvári. A toj, kočé si-j videl bugátstvotu, homa ij pudaril na seku hitréc pu hiljáda groša. Tija sa zali dubávinite nosce i sa utišli parenj da se veselat...

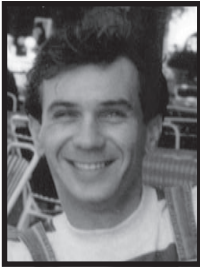
Adaptácija: Ivánčov Ána-Karolina

PUKOJNITE

Na 6 december moja milin i nizbrávin sin

MIKI SUPUROV

bi navaršil 47 gudini.

Ud 10 gudini i puluvina toj se-j presélil u dovečnite dumá.

Ud 4 gudini i négva milin baštá

PÉRI SUPUROV

ij utišal da se sreti sas négu.

Žálna májčá i drugárčá, doveka za gji užálva i spumenuva.

Pučinvajti u mir, mojte milni drugár i sin!

Sas žalust u sarcáta spumenuvami, či na 20 november bi navaršila 48 gudini, aku nimilnata smrać ni bi ja zála ud vaz námu na sámu 43 gudini, nášta milna i nizabrávina

BUROV TUŠI
ud Bréšća

Ja užálvat ij nikade ništa ja zabrávat familijata Burov.

Pučinak véčín i Ráj nebésćí daruvaj ji, Guspudine.

Na 27 november se navaršvat 12 gudini ud katu mu-j napusnal náša milin sin, brát i unuk

NÁKOV ČIPRIÁN
ud Deta

Uveć za gu imami u nášte sarcá!

Guspudin Bog néka da mu dari Ráj nebésćí!

Petata srešta na Svetovnja Parlament na balgarete ud pu sveta

Megju 1 i 2 november t.g. se-j daržál u Várna petija Kongres na balgarete ud pu sveta, ud pukraj Asociacijata na balgarete ud pu sveta (ABS), u kujatu sa učástvali 200 delegáte ud 38 daržávi. Megju tej sa bili i delegátete ud starna na balgarete ud Rumanija: Péri Velčov, predsedátel na Filiálata B.D.B.–R. ud Stár Bišnov, Péri Rádulov, predsedátel na Filiálata B.D.B.–R. ud Bréšća, hudožnika Emil Marinov Ceinski, Costache Vasile, Tudor Anghel, Păţan Lucia i Cercelescu Monica.

Asociacijata nastujeva za vazstanuvevanjétu na Ministerstvotu za balgarete ud pu sveta – ij zajavil predsedátela Kiril Jordánov: „Da badi vazstanuvén statuta na Ministerstvotu na balgarete ud pu sveta u négvata palna funkcija. Ne agencija, a Ministerstvu na balgarete ud pu sveta, kujétu da puddarže kulturnu-istoričesčite vrazcí sas naše sanarodnici ud pu sveta, sas sate členve na balgarskata kolonija ud pu sveta, sas naučevanjétu na balgarsčija jazić, sas vazstanuvevanjétu na balgarskotu gráždanstvu. Ima nužda ud Balgarskata Nacionálna Televizija i ud Balgarskotu Nacionálnu Rádio. Horata želat da slušet i da gladet balgarsči prográme, da imat vazmožnustta da si kupuvat balgarsči nuvin i spisánjita“.

Na krája na kongresa Asociacijata ij dála na lidera na partijata GERB, Bojko Borisov, nagradata „Rodoljubec“. Toj ij bil izbrán sled idna anketa napravina taj megju balgarete ud Balgárijia, kaćétu i udvan daržávata. Statuetkata predstáve mitičnija Atlás, kojtu nosi Zemete na négvite ramá. Tá ij napravina ud balgarsčija artist Nikoláj Kondráškin ud Čuvášija.

Akademika Grigor Vele, predsedátel na Asociacijata na Balgarete ud pu sveta, ij rékal sas тази prelega: „Se nadevam, či za se sreća dnés sas minister-predsedátela Bojko Borisov i za mu ja dáma, za da nosi na négvite ramá odgovornustta i brigijte za naše sanarodnici ud pu sveta“.

Zágjnu sas nagradata lidera na GERB za dubávi i Belata kniga na balgarete ud pu sveta, u kujatu sa zapisani čitirite deklaráciji, prejati ud dvetestotni člena, kujatu sa učástvali na sreštata.

Parvata deklarácija ij u svazka sas nizakonnotu zémenji na balgarskotu gráždanstvu na naše sanarodnici ud Makedonija, Západna Trákija, Západnite Pokrajnini i Severna Dobrudža.

Drugata deklarácija se utnáse du tuj, či na balgarete ud Západnite Pokrajnini nji-j bil zadin statuta na balgare, i tija želat da se dadé, štutu moži po-barži, idin zákun za vazstanuvevanji na tejnotu balgarsku gráždanstvu i na balgarsčite pasporte.

U tréćata deklarácija Svetovnja Parlament na Balgarete nastujeva da se sazdádé nanovu Ministerstvu na balgarete ud čužbina.

U čitvartata deklarácija delegátete ištát da se zaštiti statuta na Nacionálnin kulturnin centar za oblastta Taraklija, zaštotu ima opasnustta tazo oblast da

badi razkacana prez 2015 g., katu za se právat novite rajone u Moldova.

Parvata srešta na Balgarete ud pu sveta se-j daržála u Várna u počnivanjétu na meseca november 2000 g., kugátu sa učástvali više ud 1.000 balgare ud kulu 30 daržávi. Sas тази prelega ij bilá sazdádina Asociacijata na balgarete ud pu sveta, sas predsedátel akad. Aleksándar Čirkov. Početni predsedátele sa bili akad. Grigor Vele i bivšija birova na Várna, Kiril Jordánov.

Megju glávnite célve na Asociacijata sedat uidinvanjétu na balgarete ud pu sveta i razvivanjétu na balgarskata nácija i na tejna meždunarodin avtoritet. Asociacijata ij sastávina ud 250 deputáte – 125 ud Balgárijia i 125 ud diásporata, izbráni za idin mandát ud 5 gudini.

M.M.

Náj-guraštite pozdrave izpraštami za SANTORO MIMI, kujatu na 6 november ij navaršila hubančite 40 GUDINI. Tá ij puzdrávena ud tejnata sistra Moni, Romel i Michelle ud Filipine, i ud tejnata lélka sas čiča ji Sebi i Alina. Sas mila te pregráštemi i ti želimi mlogu zdrávi i idin žuvot blažen i palin s rádusti sas toja drugár Pepino i sas tojtu mumčce Rebecca. A Májca Božija zámánj da te pazi i bráni prez celija žuvot.

Da te Bog žuveji na mlogu gudini, MIMI!

Milna MARIJA, prejami 10-ja rodin denj ud toja žuvot kača Božij bláguslov. Toja brát Razván, mámi, táti, bába Terezka, bába Doina i dedu Puiu ti zafálet za milata s kujatu gji darevaš i ti želat milata i verata zámánj da badat s tébe, a radustta i blaženstvotu da gji sretiš na seku rázkač.

Da te Bog žuveji na mlogu gudini, MARIJA!

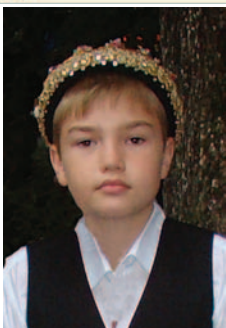
S prelegata na rodnija denj (14 november) i na imenija denj, KATARINKA KELČOV ud Dénta ij puzdrávena ud tejnata drugár Pétarku, ud sina Péri sas Silvana, ud sina Vénci sas Tina, ud unucite Razván i Nevan i ud tejnite rodnici. Sate ji želat da ja nadari Guspudin Bog sas mlogu zdrávi, mlogu rádust, mir i blaženstvu u žuvota.

Da te Bog žuveji na mlogu gudini!

Na 9 november RĂMNEANȚU RITA ij navaršila 7 gudini, a SLÁVIN LUKAS na 14 november navaršva 11 gudini. Sas tezi prelegji členvete na ansámbala „Vinče“ ud Deta gji puzdráve i nji žéli mlogu zdrávi, sréca i rádust u žuvota.

Na mlogu gudini!

Na 11 november, DERMEŠČOV DENISA ij navaršila 15 gudini, a ORĂȘANU SEBASTIAN na 14 november navaršva 7 gudini. Sas tezi prelegji tija sa puzdráveni ud členvete na ansámbala „Brest“ ud Bréšca, kujatu nji želat mlogu zdrávi, rádust i blaženstvu u žuvota.

Na mlogu gudini!

„Čestit rodin denj“ želimi na ORĂȘANU SEBASTIAN ud Bréšca, kojtu na 14 november navaršva hubančite 7 gudini, prelega s kujatu gu puzdráve négvata májca, sistrata Ána-Marijka, učvete, négva dedu i bába i dedu mu Stuján. Sate mu želat da rasté u mir i zdrávi, da badi rádustin i blažen u žuvota.

Da te Bog žuveji na mlogu gudini!

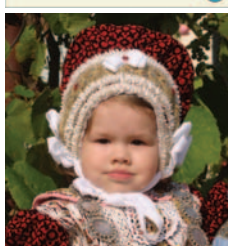
Za négva rodin denj, 65 gudini navaršini na 7 november, VELČOV PÉRU ud Bréšca ij puzdráven s tazi hubanka prelega ud négvata drugárca Tuši, ud dešterete Ána-Marijka s Dáni, ud sina Péri s Alina i ud milnite unučita Dávid i Dária i ud négva test Kogju. Guspudin Bog néka gu nadari nadálja s mlogu zdrávi, mlogu rádust, sréca, mir i blaženstvu u žuvota.

Na mlogu gudini!

S prelegata na rodnija denj, 8 november, DERMEŠČOV MARIJA ud Dénta ij puzdrávena ud tejnata drugár Toma, ud dešterite Katarinka i Áni ud Itálija. Tija ji želat ud Guspudina Boga mlogu zdrávi, sréca, rádust i blaženstvu u žuvota.

Mlogu gudini napreć!

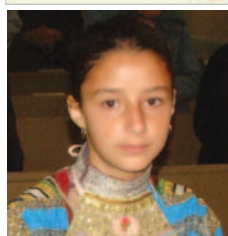
Za hubančite dve gudinci, kujatu SÁRA PETRU gji-j navaršila na 11 november, ij puzdrávena ud mámi i táti, ud uči, ud bábi i dedi ud Bréšca i ud buni. Sate ji želat náj-hubavotu ud na sveta, da rasté u mir i zdrávi, a Májca Božija da ji badi zámánj i redum u pomušt.

Da te Bog žuveji na mlogu gudini, Sára!

Na 11 november, DERMEŠČOV DENISA ud Bréšca ij navaršila 15 gudini, prelega s kujatu ja puzdrávet tejnata sistra Roksana, rodnici, bába ji i dedu ji. Tija ji želat Guspudin Bog da ja nadari sas satu náj-hubavotu, mlogu zdrávi, sréca i rádust u žuvota.

Mlogu gudini napreć, Denisa!

Na 19 november, IUGA IOANA IUSTINA za navarši 12 gudini, prelega s kujatu ja puzdrávet členvete na ansámbala „Kokiče“ ud Dénta, kujatu ji želat mlogu zdrávi, sréca, rádust i blaženstvu u žuvota.

Mlogu gudini napreć!

Invitám cititorii noštri de etnie bulgară, indiferent de limba în care scriu și citesc (română, bulgară literară sau în dialect) să ne trimită materiale scrise, legate de istoria, cultura, tradițiile, obiceiurile bulgarilor, precum și creații literare proprii (poezie, proză, teatru etc.) spre a fi publicate în paginile publicațiilor „Náša glás“ și „Literaturna miselj“. Materialele vor fi trimise la adresa redacției: Timișoara, Piața Unirii nr. 14, fax. 0256-490697, e-mail:

uniuneabulgaradinbanat_romania@hotmail.com

Manuscrisele nu se returnează.

Conform art. 206 din Codul Penal, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului

Redakcionna kolegija:

- Stépanku Velčov – glávin redáktor;
- Miki Márkov – zamestnić glávin redáktor i tehoredáktor
- Ána-Karolina Ivánčov
- Tuši Petkov-Šehabi
- Mons. Gjuka Áugustinov
- Marijka Hajlemás
- Elena Kelčov
- Péri Topčov
- Áni Todorovič
- Todor Anghel

Korespondente ud čužbina:

- Svetlána Karadžova
- Gjuri Áugustinov (Gusti)

Ádresa na redákcijata:

Timișoara, Piața Unirii nr.14,
tel./fax. 004-0256-490697,
e-mail:

uniuneabulgaradinbanat_romania@hotmail.com

ISSN 1223 – 0391

Nuvinata *Náša glás* i spisánjétu *Literaturna miselj* možat da se četat i u Internet, na ádresa www.starbisonov.blogspot.com a emisijite na balgarscí-palcénsći jazić ud TV ARÁD možiti da gji gladeti na www.starbisonov.blogspot.com